

XAVIER DE MAISTRE
Odamda Seyahat
Odamda Gece Seferi

XAVIER DE MAISTRE Ekim 1763'te Chambéry'de filozof ve Fransız Devrimi karşıtı Joseph de Maistre'nin kardeşi olarak dünyaya geldi. Sardinya Kraliyet Ordusu'nda askerlik yaptı ve *Odamda Seyahat'i* 1794'te bir düello yüzünden tutuklu bulunduğu Turin'de yazdı. Bu kitabın devamı niteliğindeki *Odamda Gece Seferi*'ni ise 1852'de yazacaktı. Karşı devrimci olan ağabeyinin politik fikirlerini ve krallığa karşı duyduğu sadakati paylaşıyordu. Fransız Devrim Ordusu'nun Savoy'u işgalinden sonra Rus ordusuna katıldı. 1812'de bir Rus'la evlendi ve Napolyon düşürüldükten sonra bile ülkesine dönmedi. 1852'de St. Petersburg'da öldü. Fransız romantizminin etkisini taşıyan yazarın çalışmalarının etkileri Borges, Alain de Botton ve Lamartine'in eserlerinde görülmektedir. Diğer önemli eserleri arasında *Le Lépreux de la Cité d'Aoste* (1811), *Les Prisonniers du Caucase* (1825) ve *La Jeune Sibérienne* (1825) sayılabilir.

Voyage autour de ma chamber (1794)

Expédition nocturen autour de ma chambre (1825)

İletişim Yayınları 1456 • Dünya Klasikleri 45

ISBN-13: 978-975-05-0743-4

© 2010 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2010, İstanbul

DIZI EDITÖRÜ Orhan Pamuk

EDITÖR Belce Öztuna

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Frederic Bazille, "Bazille's Studio,

9 rue de la Condamine", 1870

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Begüm Güzel

BASKI ve CILT Sena Ofset

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

XAVIER DE MAISTRE

Odamda Seyahat

Odamda Gece Seferi

Voyage autour de ma chambre

Expédition nocturne autour de ma chambre

ÇEVİREN Ceylan Gürman

i l e t i ŝ i m

Odamda Seyahat

BÖLÜM I

Tıpkı bir kuyruklu yıldızın hiç beklenmedik bir anda gökyüzünde aniden parlaması gibi; insanın da elinde bir keşifler kitabıyla bir anda bilginler âlemine adım atması ne de büyük bir şeref!

Hayır, kitabımı artık daha fazla kendime saklamayacağım, işte buyurun, okuyun efendim. Odamın içinde, tam kırk iki gün sürecek bir seyahate çıktım ve bu seyahati tamamladım. Yol boyunca edindiğim ilginç izlenimler ve aldığım sürekli haz, bende bu seyahati anlatma isteği uyandırdı; bunun yararlı olacağına olan kesin inancım da kararımı vermemi sağladı. Sayısız mutsuzun üzüntülerine kesin bir çare; çektikleri acılar için de bir merhem sunduğumu düşündükçe, kalbimi tarifsiz bir memnuniyet kaplıyor. İnsanın kendi odasında seyahat ederken aldığı keyif, başkalarının kaygılı kıskançlığından uzak; paraya da bağlı olmayan bir keyiftir.

Kendi başına çekilebileceği, herkesten saklanabileceği küçük bir köşe bulamayacak kadar talihsiz, bu denli zavallı ol-

mak gerçekten mümkün olabilir mi? Çünkü bu seyahat için gerekli olan tek şey bundan ibaret.

Aklı başında herkesin benim yöntemimi benimseyeceğine hiç şüphem yok. Hangi karakterde ya da mizaçta olursa olsun; pinti ya da müsrif, zengin ya da fakir, genç ya da yaşlı; ister sıcak iklimde doğmuş olsun, ister kutuplarda; herkes benim gibi seyahat edebilir. Sizin anlayacağınız, yeryüzünü dolup taşıran kalabalık insan nesli içerisinde bir kişi –hayır, tek bir kişi bile (odalarından hiç çıkmayanları kastediyorum)– yoktur ki, bu kitabı okuduktan sonra dünyaya takdim ettiğim bu yeni seyahat tarzını benimsemesin.

BÖLÜM II

Seyahatimi övmeye, bu seyahatin bana hiçbir şeye mal olmadığını söyleyerek başlayabilirim. Bu nokta dikkate değer. Seyahatimin bedavaya gelmesine öncelikle orta halli kimse-ler bayram edecektir. Ancak yine aynı sebepten; yani seyahatin hiçbir şeye mal olmamış olmasından dolayı, bir başka insan sınıfının da oldukça hoşuna gideceği kesindir. Peki kim bu insanlar? Bir de soruyor musunuz? Zenginler elbette. Öte yandan, bu seyahat yöntemi hastalar için de bir çare olmaz mı? Onlar da hava ve mevsim değişikliklerinden hiç endişe duymadan seyahat edebilecekler. – Korkaklara gelince; onlar da hırsızlardan uzak olacak, yollarına uçurumlar veya çukurlar çıkmayacaktır. Benden evvel seyahat etmeye cesaret edememiş, seyahat etme olanağı bulamamış ya da seyahat etmeyi aklından bile geçirmemiş binlerce kişi, bundan böyle benim gibi seyahat etmeye karar verecektir. En miskinler bile, kendilerini hiçbir zahmete ya da masrafa sokmayacak bir zevki tatmak için benimle yola koyulmaya tereddüt eder mi acaba? – Hadi bakalım biraz cesaret, yola çıkı-

yoruz. Bitmiş bir aşk yahut ihmal edilmiş bir arkadaşlık yüzünden kendilerini evlerine hapsedenler, insanların alçaklığından ve sinsiliğinden uzak duran sizler; hepiniz beni izleyin. Dünyadaki tüm mutsuzlar, hastalar ve can sıkıntısından muzdarip olanlar; beni takip edin! Tüm tembeller hep birlikte ayağa kalkın! Ve uğradığı bir sadakatsizlikten dolayı, zavallı bir şekilde, hayatını tamamen değiştirmeyi yahut inzivaya çekilmeyi düşünen sizler! Zarif bir salona kapanıp bir ömür boyu dünyadan el etek çekenler! Bir gece eğlencesinin hoş münzevileri! Sizler de gelin; bırakın bu karamsar düşünceleri; inanın bana, zamanınızı zaten bilgelik yolunda harcamıyorsunuz, bari zevk almak için harcayın. Seyahatimde bana eşlik etme lütfunda bulunun; bizler, Roma'yı, Paris'i gezip görmüş yolcular gibi, yol boyunca yüzümüzde bir gülümsemeyle; yavaş yavaş yol alacağız, hiçbir engel bizi durduramayacak. Kendimizi neşe içinde hayal gücümüze teslim edecek ve hayal gücümüz bizi nereye götürmek isterse, oraya doğru, ardından gideceğiz.